

Nro.

166.

DZIENNIK

PATRYOTYCZNYCH POLITYKOW
W LWOWIE.

Dnia 18go Pazdziernika 1794.

Gazety CLIX.

FRANCYA.

Deputacya, kt6rey nakazana byla rewizya *Prawa o Emigrantach* poprawila wyiatkiem ten artykul, kt6ry *Düben*, i *Gaupilleau* do dekretowania proponowali: „ze od 1 Lipca 1789 osiadli *Francuzi* w cudzym kraju albotez *naturalizowani*, wzgledem swego mairtku w *Francyi*, podlegli sa tym dekretom, kt6re

F 8

200

rościągają się do narodów, u których zamieszkali. „

Inne dekretowane wyjątki są następujące;

Za Emigrantów uznane być nie mogą.

1) Dzieci oboiej płci, które dnia tego, którego to prawo było ogłoszonym, przed 28 Marca 1793 ieszcze 14 lat nie miały, jeżeli w przeciągu 3 miesięcy od dnia wspomnionego ogłoszenia, powróciły do *Francyi*, a prócz tego nie może im być zarzucono, że broń na przeciw Ojczyźnie podnieśli.

2) Dzieci, które nie miały lat 10 w czasie ogłoszenia prawa, przed 28 Marca 1793, a w przeciągu trzech miesięcy po osiągnięciu 10 roku powróciły do *Francyi*.

3) Francuzi, którzy zlecenia otrzymali od Rządu wykonywać się mające w cudzych krajach, ich żony, matki, dzieci, i osoby z ich świty, których jednak nie większa ma być liczba, iakby powszechnie takim pełnomocnikom była pozwolona.

4) Kupcy, ich faktorowie, i robotnicy, o których wiadomo, że dla swego handlu za kray myieżdżają zwyczajnie, i którzy względem tego legitymować

wać się mogą autentycznymi zaświadczeniami rad municypalnych, miejsca tego, w którym mieszkaia, które to zaświadczenia mają być *widimowane* od Directorow Departamentów. Podobnież żony i dzieci wzmiankowanych kupców, ich Buchhalterowie i wszystkie osoby w ich służbie będące, które każdy zwyczajnie zwykł mieć, z tym warunkiem, iż ci, którzy się od czasu prawa 9 Lutego 1792 z *Francyi* oddalili mają się *legitimować* paszportami, w których ich żony, dzieci, buchhalterowie, i służący wymienieni, i opifani być muszą.

5) *Francuzi*, którzy nie mając żadnego, ani cywilnego, ani wojskowego urzędu, mogą się usprawiedliwić, że się byli poświęcili na ćwiczenie w umiejętnościach, sztukach lub rzemiosłach, że przed swym wyjazdem za takich publicznie byli miani, że się szczególniej na te nauki poświęcili, iż oddalili się dla nabycia nowych wiadomości do swego stanu należących.

Podtym jednak wyjątkiem nie zawierają się owi, którzy się bawili naukami lub sztukami tylko z upodobania, ani ci, którzy przy innym życia sposobie nie mają za iedyną staranność ćwiczenia się w umiejętnościach i sztukach; chybaby
uzna-

uznani byli przez rady gminne, i *Directoria* Departamentów za będących w liczbie tych, których się tyczy prawo 8 Kwietnia 1792, względem umiejętności i sztuk wydane.

6) Dzieci, których rodzice, lub opiekuni wysłali w cudze kraie, dla nauczenia się handlu, lub dla edukacyi, byleby okazały zaświadczenia od Rady Municipalnej dane, a od Directoryów Departamentowych potwierdzające to wszystko.

AUSTRYA.

Zdarzenia wojenne.

Podług Relacyi Arcy - Xięcia *Ferdynanda* pod 27 Września nadesłaney, dnia 18. 3. kolumnami przemaszerował nieprzyjaciel w okolicę *Malere*. Dnia 19 o godzinie 9 odparł nasze forpoczty, i zaczął brać tył naszym z największym pospiechem między *Carcase* i *Milefimo*.

Dnia 20 z rana ruszył się nieprzyjaciel 2 kolumnami, z których iedna z 4,000 na naszych nader zaiadle uderzyła, tu był nieprzyjaciel naszych na pagórki uszykowanych otoczył, lecz po nadeszłym posiłku nasi w nocy z dnia 20 na 21 reyt-
tero-

terowali się przez *Cairo* aż do *St. Guilieta i Monte notte*.

Dnia 21 o południu przysunął się nieprzyjaciel dywizjami rozproszonemi ku dolinie *della Bormida, i Richetta*, i atakował naszych zaiadle, był iednak na koniec z wielką swą stratą odparty.

Z naszej strony zabito z Kapitanów i 1 Porucznika Unterofficyerów i gemeynów było zabitych 93 rannych 82 i 28 niedorachowanych.

Dla trudności w opatrywaniu żywnością woyska, rozkazał Jenerał Artylleryi de *Wallis* przybyły dnia 21 dla obięcia kommandy, założyć oboz koło *Aqui*.

Nieprzyjaciel dnia 24 *Dego* opanował, a potém się posunął do *Riviere de Ponente*, i tam czyni poruszenia, których zamiar dopiero się musi okazać.

HOLLANDYA.

Z *Hagi* dnia 20 *Września*.

O potyczce *Anglików* z *Francuzami* dnia 14 i 15 stoczoney następujące donoszą okoliczności.

Główna kwatera *Francuzów* była w
Til-

Tilburg. Ztąd dnia 13 przedsięwzięli marsz ku *Herzogenbusch*. Forpoczty armii skombinowanej stały na prawym boku tey fortocy za rzeką *Dommel*. Składały się te z *Anglików i Hessów*. Tu nieprzyjaciel przypuścił nayzaiadliwszy atak na skombinowanych, reysterowali się oni do *Gestel*, i tu wysypali 2 baterye. Francuzi nazajutrz tu znowu na nich przypuścili atak, i odebrali szturmem owe baterye, ubili wiele ludzi *Anglikom* tak, że ci musieli za rzekę *Aa* uciekać. Tu było zamieszanie: Dany był rozkaz, aby przy zbliżeniu się nieprzyjaciela most spalić, a ten pierwey był spalony za nim armia skombinowana przez niego przeszła. Te więc woysko, które się znajdowało z tamtey strony *Aa*, częścią było rozsiekane, częścią w niewolę wzięte, a częścią zatopione zostało w wodzie, chcąc przepłynąć przez rzekę. Tak więc cały Reyment *Yorka* rozsiekany w sztuki, a 4 reymenta wzięto w niewolę *Angielskie*, naywięcey zaś *Hannoveranów i Hessów* potonęło. To zamieszanie przymusiło armię skombinowaną opuścić okolice *Herzogenbusch*, udać się ku *Grave*, i obiać pozycyę w *Cronenburg* w Xięstwie *Klimii*. Te potyczki bardzo były krwawe, i nie tylko

An-

(1327)

Anglikom ale i Francuzom wiele szkody w ludziach przyniosły.

Lubo forteca *Herzogenbusch* swemu losowi jest zostawioną, wszelakoż ieszcze nie widać dotąd przygotowań do oblężenia zdążających. Tym czasem wszystkie okolice niezmierne muszą ponosić dolegliwości, gdyż *Francuzi* rabują wszędzie i uciskają, gdzie przychodzą.

Z *Herzogenbusch* dnia 20 *Września*.

Po nieszczęśliwey potyczce dnia 14 i 15 z Francuzami stoczoney, Xiążę *d'York* przeszedł rzekę *Mozę*. Francuzi są w *Oedenroode*, i rozszerzają się aż do *Uden* tak, że komunikacya między nami i wojskiem *Angielskiem* jest przecięta. Nie wiemy ieszcze ażali czego przeciw miastu nie przedsięwzemie nieprzyjaciel.

Tym czasem zrzucają nasi wszędzie domy po za miasto.

Twierdzą powszechnie, że *Prusacy* po zakończoney tey kampanii do swego kraju powrócą.

Fran-

Francuzi odebrana fortecę *Sluys* każą demoliować, i oświadczaią się, że tym sposobem z wszystkimi miastami i fortecami, które odbiorą postąpią sobie. Tym czasem mieszkańcom zabierają wszystko, i częścią do armii, częścią aż do *Francyi* uwożą. Namioty ich powiększey części są z słomy, którey rolnicy nasi dostarczać im muszą.

W czasie potyczek z Jenerałem *Lazour*, mieli *Francuzi* na powietrzu balony, w których siedziało 2 w sztuce wojenney wyćwiczonych officyerów, obserwujących pozycyę, i poruszenia Cesarzsko - Królewskiego woyska, a podług tych swoim ordynanse dających.